

سازوکارهای نهادی برای تجاری سازی تحقیقات دانشگاهی کشاورزی

مهنوش شریفی^{۱*}، احمد رضوانفر^۲، سید محمود حسینی^۳ و سید حمید موحد محمدی^۴
^۱دانش آموخته دکتری دانشگاه تهران، ^۲استاد دانشگاه تهران، ^۳استاد دانشگاه تهران، ^۴دانشیار دانشگاه تهران
m_sharifi@alumni.ut.ac.ir

تجاری سازی نتایج تحقیقات برای بسیاری از دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشاورزی کشور یک مأموریت جدید به حساب می آید و از این رو نیازمند نهادسازی (تنظیم قوانین و مقررات)، برنامه ریزی، طراحی و استقرار ساختار سازمانی و رویه های کاری معین در سطح دانشگاه و نیز برقراری پیوندها و همکاری مشترک با سایر کارگزاران امر در بیرون از دانشگاه است. سازوکارهایی چون مدیریت مالکیت فکری، ثبت اختراع، اعطای امتیاز و بهره برداری از یافته های تحقیقاتی، تأسیس شرکت های دانش بنیان وابسته به دانشگاه، جذب سرمایه گذاری های خطرپذیر، مشاوره دهی و بستن قراردادهای پژوهشی با صنعت در این رابطه مطرح است. در این مقاله که بر پایه مرور نظام یافته مطالعات پیشین، الگوهای مفهومی و تجربی نگاشته شده، ضمن برشمردن ضرورت و اهمیت تجاری سازی تحقیقات دانشگاهی در بخش کشاورزی، سازوکارهای مدیریت دارایی های فکری، لیسانس دهی یا اعطای امتیاز، سرمایه گذاری مخاطره پذیر، شرکت های دانش بنیان، مراکز رشد و پارک های علم و فناوری، دفاتر انتقال فناوری، و فن-بازارها برای تجاری سازی دانش و فناوری معرفی شده است.

واژه های کلیدی: تحقیقات دانشگاهی کشاورزی، تجاری سازی تحقیقات، سازوکارهای نهادی.